

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова навчально-методичної
комісії спеціальності
073 – «Менеджмент»

 М. В. Вовк

“ 21 ” 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка і організація збутових кооперативів»

рівень вищої освіти	<u>початковий (короткий цикл)</u> (назва освітнього рівня)
галузь знань	<u>07- «Управління та адміністрування»</u> (назва галузі знань)
спеціальність	<u>073 – «Менеджмент»</u> (назва спеціальності)
освітня програма	<u>«Маркетинговий менеджмент»</u>
вид дисципліни	<u>за вибором</u> (обов'язкова / за вибором)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Економіка і організація збутових кооперативів» для студентів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти за освітньою програмою «Маркетинговий менеджмент» спеціальності 073 – «Менеджмент».

Розробник - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича О. С. Саламін

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича (протокол № 1 від «17» 08 2020 року)

/Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича

П. М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 073 – «Менеджмент» (протокол № 1 від «21» серпня 2020 р.

Голова методичної комісії

(підпис)

М. В. Вовк

(прізвище та ініціали)

Затверджено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту (протокол № 3 від «25» серпня 2020 року)

Голова ради

(підпис)

С. І. Поперечний

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	3,0/90	3,0/90
Усього годин аудиторної роботи	36	20
в т.ч.:		
лекційні заняття, год.	12	8
практичні заняття, год.	24	12
лабораторні заняття, год		
семінарські заняття, год		
Усього годин самостійної роботи	54	70
Вид семестрового контролю	Залік	Залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання – 40;

для заочної форми навчання – 22.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни - теоретичні знання щодо створення та функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, організації та використання кооперативних каналів розподілу.

Мета навчальної дисципліни - дати студентам цілісну і логічно-послідовну систему знань про доцільність формування збутових кооперативів у сільському господарстві, сформувати навички їх створення та забезпечення успішного функціонування.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Завданням навчальної дисципліни є забезпечення майбутніх фахівців необхідними знаннями та навичками для їх успішної роботи в збутових організаціях кооперативного типу.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- теоретичні і методичні основи створення та успішного функціонування збутових кооперативів в сільському господарстві України;

- еволюцію кооперативної ідеї, можливості вирішення проблем збуту продукції на кооперативних засадах в умовах неналежної сформованості інфраструктури аграрного ринку;

- алгоритм створення збутового кооперативу;
- особливості управління в збутових кооперативах;
- фінансово-економічний механізм збутового кооперативу;
- основи кооперативного маркетингу.

Після вивчення дисципліни студент повинен уміти:

- обґрунтувати доцільність створення збутового кооперативу;
- вибрати та обґрунтувати напрями діяльності кооперативу;
- надавати методичну допомогу у створенні та реєстрації збутового кооперативу;

- обґрунтовувати раціональну організаційну побудову та ефективну структуру управління в кооперативі;

В результаті вивчення дисципліни студент повинен набути навички:

- визначення економічної ефективності діяльності збутового кооперативу та участі в кооперації його членів;
- розробки бізнес-плану створення збутового кооперативу,
- організації управління в збутових кооперативах.

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усьо - го	у тому числі					Усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		Л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Тема 1.</i> Концепція збутового підприємства кооперативного типу	6	2	2	-	-	2	6	2	2	-	-	2
<i>Тема 2.</i> Еволюція кооперативної ідеї в сільському господарстві	8	-	4	-	-	4	8	-	-	-	-	8
<i>Тема 3.</i> Місце і роль збутових кооперативів у сучасному агробізнесі. Зарубіжний досвід збутового кооперування.	6	2	2	-	-	2	6	-	-	-	-	6
<i>Тема 4.</i> Передумови, принципи та алгоритм створення збутового кооперативу	6	-	2	-	-	4	6	2	2	-	-	2
<i>Тема 5.</i> Організація, створення і функціонування збутових кооперативів	10	2	4	-	-	4	10	2	2	-	-	6
<i>Тема 6.</i> Особливості управління в збутових кооперативах	6	2	2	-	-	2	6	2	2	-	-	2
<i>Тема 7.</i> Фінансово-економічний механізм діяльності збутового кооперативу	6	2	2	-	-	2	6	-	2	-	-	4
<i>Тема 8.</i> Основи кооперативного маркетингу	6	2	2	-	-	2	6	-	2	-	-	4
<i>Тема 9.</i> Правове поле сільськогосподарської кооперації у контексті міжнародного досвіду	6	-	4	-	-	2	6	-	-	-	-	6
Загальна самостійна робота (підготовка до навчальних занять та контрольних заходів)	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Всього годин	90	12	24	-	-	54	90	8	12	-	-	70

3.2.Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1	<p>Тема 1. Концепція збутового підприємства кооперативного типу</p> <p>Обґрунтування необхідності розвитку кооперації. Соціально-економічна місія кооперації. Ідея, мета і значення кооперації.</p> <p>Проблема виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції, основні шляхи її продажу: прямий, опосередкований, вертикально інтегрований.</p> <p>Активізація групових дій сільськогосподарських товаровиробників як реакція на зниження рівня державного регулювання і контролю; можливість отримання прибутку в інших (посередницьких) сферах; отримання стабільного матеріально-технічного постачання, а також поєднання невеликого виробництва з ефектом масштабу; можливість використовувати високопрофесійний управлінський персонал для виведення продукції на ринок. Уникнення монополії посередницьких структур у сфері реалізації продукції. Поділ ризику у спільній підприємницькій діяльності. Передумови створення кооперативу для збуту продукції. Кооперативні цінності та кооперативні принципи.</p>	2	2
2	<p>Тема 2. Еволюція кооперативної ідеї в сільському господарстві</p> <p>Форми об'єднання праці у різні історичні періоди. Поділ і кооперація праці. Кооперація праці в епоху Відродження. Теоретичні погляди «батька кооперації» Р. Оуена. Створення рочдельського товариства.</p> <p>Періодизація кооперативного руху в зарубіжних країнах. Історичний досвід кооперування у сільському господарстві.</p>	-	-
3	<p>Тема 3. Місце і роль збутових кооперативів у сучасному агробізнесі. Зарубіжний досвід збутового кооперування.</p> <p>Розвиток агробізнесу в європейських країнах, зокрема в країнах Північної Європи. Питома вага кооперативів в агробізнесі країн Європейського Союзу. Кооперативні аукціони. Кооперування виробників для збуту продукції та виконання інших функцій (агрономічного, зоотехнічного, ветеринарного та технічного обслуговування).</p>	2	-

1	2	3	4
4	<p>Тема 4. Передумови, принципи та алгоритм створення збутового кооперативу</p> <p>Передумови створення обслуговуючого кооперативу: політичні, соціальні, юридичні, економічні, психологічні. Кооперативні цінності та кооперативні принципи. Відмінності кооперативних принципів, кооперативної політики та кооперативної практики. Рочдельські принципи кооперації, їх історична та ідеологічна цінність. Функціональні принципи кооперації.</p>	-	2
5	<p>Тема 5. Організація, створення і функціонування збутових кооперативів.</p> <p>Інформаційно-консультативне забезпечення створення і функціонування кооперативів. Алгоритм створення збутового кооперативу. Проблеми створення збутових кооперативів. Спільні риси утворення кооперативу.</p>	2	2
6	<p>Тема 6. Особливості управління в збутових кооперативах</p> <p>Системи управління в обслуговуючому, в т. ч. збутовому кооперативі. Управлінський тріумвірат в кооперативі: рядові члени кооперативу, правління кооперативу, професійні наймані управлінці. Механізм їх взаємодії. Типові схеми управління (система управління канадського кооперативу «Саскатчеван Уїт Пул»). Підготовка і проведення загальних зборів. Повноваження загальних зборів.</p>	2	2
7	<p>Тема 7. Фінансово-економічний механізм діяльності збутового кооперативу</p> <p>Основні чинники успішної роботи збутового кооперативу, його конкурентоспроможність. Визначення розміру пайових внесків, оплата послуг з реалізації кооперативу за розрахунковими цінами. Матриця пояснення неприбуткової природи кооперативної організації. Проблема розподілу доходів у сільськогосподарських кооперативах.</p>	2	-
8.	<p>Тема 8. Основи кооперативного маркетингу</p> <p>Маркетингові засади організації збутових операцій у кооперативах. Чинники формування маркетингової політики розподілу у кооперативному формуванні. Формування прийнятних каналів розподілу за довжиною та шириною. Збутовий кооператив як організаційна форма горизонтальної маркетингової системи. Досвід розвитку кооперативного маркетингу у економічно розвинутих країнах, можливості його застосування в умовах України.</p>	2	-

1	2	3	4
9	<p>Тема 9. Правове поле сільськогосподарської кооперації у контексті міжнародного досвіду</p> <p>Антимонопольне законодавство в діяльності кооперативів. Стан і перспективи розвитку кооперативного права в Україні. Проблема законодавчого забезпечення розвитку сільськогосподарської збутової кооперації.</p>	-	-
Всього годин		12	8

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	<p>Тема 1. Концепція збутового підприємства кооперативного типу</p> <p>Обґрунтувати доцільність активізації групових дій сільськогосподарських товаровиробників щодо організації спільного збуту продукції в умовах монополізації ринку та неналежного рівня сформованості його інфраструктури.</p> <p>Обґрунтувати можливість формування кооперативних каналів розподілу.</p>	2	2
2.	<p>Тема 2. Еволюція кооперативної ідеї в сільському господарстві</p> <p>1. Історичні передумови виникнення та розвитку збутової кооперації.</p> <p>2. Характерні риси у сільськогосподарської кооперації в кінці XIX та на початку XX століття.</p> <p>3. Розвиток кооперативних збутових систем в європейських країнах, зокрема в країнах Північної Європи.</p> <p>4. Характерні ознаки традиційних і нетрадиційних форм збутових сільськогосподарських кооперативів.</p> <p>5. Відновлення кооперативного руху в Україні.</p>	4	-
3.	<p>Тема 3. Місце і роль збутових кооперативів у сучасному агробізнесі. Зарубіжний досвід збутового кооперування.</p> <p>Обґрунтувати місце і роль збутових кооперативів з урахуванням стану та історичного досвіду розвитку сільського господарства.</p>	2	-

1	2	3	4
4.	<p>Тема 4. Передумови, принципи та алгоритм створення збутового кооперативу.</p> <p>Розробити алгоритм створення сільськогосподарського збутового кооперативу. Обґрунтувати доцільні принципи кооперування у сфері збуту сільськогосподарської продукції.</p>	2	2
5.	<p>Тема 5. Організація, створення і функціонування збутових кооперативів.</p> <p>Розробити основні положення базового бізнес-плану створення збутового кооперативу. Обґрунтування джерел формування базового капіталу для створення кооперативу. Запропонувати організаційну структуру кооперативу.</p>	4	2
6.	<p>Тема 6. Особливості управління в збутових кооперативах.</p> <p>Запропонувати приблизний сценарій підготовки і проведення загальних зборів. Обґрунтувати питання, що можуть відноситись до компетенції загальних зборів збутового кооперативу. Обґрунтувати питання, що можуть відноситись до компетенції правління збутового кооперативу. Обґрунтувати обов'язки голови правління кооперативу, його секретаря, скарбника.</p>	2	2
7.	<p>Тема 7. Фінансово-економічний механізм діяльності збутового кооперативу.</p> <p>Обґрунтувати підходи до визначення розміру пайових внесків членів кооперативу. Обґрунтувати переваги та недоліки здійснення кооперативних виплат Обґрунтувати переваги та недоліки розподілу прибутку на пайові внески.</p>	2	2
8.	<p>Тема 8. Основи кооперативного маркетингу.</p> <p>1. Чинники формування політики розподілу у збутовому кооперативі. 2. Довжина, ширина та організаційні форми каналів розподілу, які може використовувати кооператив. 3. Методи розподілу товарів, які може використовувати кооператив. 4. Роль та значення кооперативного маркетингу в сучасному агробізнесі. 5. Переваги та недоліки організації фірмової торгівлі у збутовому кооперативі.</p>	2	2

1	2	3	4
9.	<p>Тема 9. Правове поле сільськогосподарської кооперації у контексті міжнародного досвіду.</p> <p>1. Проблема законодавчого забезпечення розвитку сільськогосподарської кооперації, її актуальність для України.</p> <p>2. Витоки кооперативного права.</p> <p>3. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 1 липня 2020 року № 819-ІХ та необхідність розробки Кооперативного кодексу України.</p>	4	-
Всього годин		24	12

3.4. Тематична самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	К-ть годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1.	<p>Тема 1. Концепція збутового підприємства кооперативного типу.</p> <p>Проблема виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції, основні шляхи її продажу: прямий, опосередкований, вертикально інтегрований. Поділ ризику у спільній підприємницькій діяльності.</p>	2	2
2.	<p>Тема 2. Еволюція кооперативної ідеї в сільському господарстві.</p> <p>Створення Федерації сільськогосподарської кооперації Німецької імперії в 1903 році. Особливості сільськогосподарської кооперації у Великобританії. Кооперація у Франції на початку ХХ ст. Кооперативний рух у США в 1870 - 1920 рр. Кооперативний рух в Канаді, Австралії, Новій Зеландії, Японії.</p>	4	8
3.	<p>Тема 3. Місце і роль збутових кооперативів у сучасному агробізнесі. Зарубіжний досвід збутового кооперування.</p> <p>Основні показники розвитку найбільших кооперативів Японії. Економічні показники розвитку кооперативів США і Канади. Розвиток багатofункціональних і спеціалізованих кооперативів у Японії</p>	2	6

1	2	3	4
4.	<p>Тема 4. Передумови, принципи та алгоритм створення збутового кооперативу</p> <p>Історія становлення міжнародних принципів кооперації. Міжнародні принципи кооперації, визначені Міжнародним Кооперативним Альянсом у 1966 році.</p>	4	2
5.	<p>Тема 5. Організація, створення і функціонування збутових кооперативів.</p> <p>Інформаційно-консультативне забезпечення створення і функціонування збутових кооперативів. Проблеми створення збутових кооперативів в Україні.</p> <p>Принципи та алгоритм створення збутового кооперативу. Створення недосконалого кооперативу та його трансформування у досконалий. Державна політика стимулювання і розвитку обслуговуючих, в т. ч. збутових кооперативів. Проблеми виникнення та розвитку обслуговуючих кооперативів у сільському господарстві України.</p>	4	6
6.	<p>Тема 6. Особливості управління в збутових кооперативах</p> <p>Способи вирішення конфліктних ситуацій та поладження ефективних комунікацій як важливі завдання виконавчого директора та найманого персоналу кооперативу.</p> <p>Демократичність виборів членів правління, створення виборчого комітету, його функції. Розподіл обов'язків між членами правління кооперативу. Обов'язки голови правління кооперативу, його секретаря, скарбника.</p>	2	2
7.	<p>Тема 7. Фінансово-економічний механізм діяльності збутового кооперативу</p> <p>Уникнення подвійного оподаткування як основна мета досягнення і збереження неприбуткового статусу сільськогосподарського збутового кооперативу. Альтернативні підходи до визначення розміру пайових внесків учасниками кооперативного об'єднання.</p>	2	4
8.	<p>Тема 8. Основи кооперативного маркетингу</p> <p>Маркетингове середовище кооперативу. Маркетингові стратегії кооперативу. Маркетингові дослідження у кооперативі. Маркетингова політика ціноутворення у кооперативі. Система маркетингових комунікацій у кооперативі.</p>	2	4

1	2	3	4
	Тема 9. Правове поле сільськогосподарської кооперації у контексті міжнародного досвіду	2	6
9.	Витоки кооперативного права: державні нормативні правові акти, акти санкціонованої та делегованої законотворчості. Проблема спеціального законодавства в Україні. Розробка і прийняття Установчого договору про створення кооперативу, його зміст і основні положення. Моделі кооперативного законодавства.		
10	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	30	30
Усього годин		54	70

4. Індивідуальні завдання

індивідуальне завдання полягають у підготовці рефератів, доповідей, мультимедійних презентацій за такими темами:

1. Мета розвитку обслуговуючої кооперації в Україні.
2. Алгоритм створення збутового кооперативу.
3. Основні завдання ініціативної групи зі створення збутових кооперативів.
4. Основні етапи створення кооперативу.
5. Класифікація кооперативів залежно від виду діяльності.
6. Основні принципи кооперації
7. Світовий досвід розвитку кооперації.
8. Проблеми розвитку сільськогосподарської кооперації.
9. Організація внутрішньогосподарської діяльності кооперативу.
10. Чинники сприяння розвитку кооперації в Україні.
11. Охарактеризуйте основні завдання розвитку збутових кооперативів.
12. Міжнародний кооперативний альянс: створення та функціонування.
13. Організація системи менеджменту сільськогосподарського збутового кооперативу.
14. Організація інвестиційної діяльності сільськогосподарського збутового кооперативу.

5. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, вправи). За характером логіки пізнання використовуються

такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної пошукової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне і письмове опитування, тести, перевірка виконаних практичних завдань.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

7.1. Денна форма

Оцінювання здійснюється за 100 – бальною шкалою, національною 4 – бальною шкалою та шкалою ECTS.

Таблиця 7.1

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Зараховано	A
82 - 89		B
74 - 81		C
64 - 73		D
60 - 63		E
35 – 59	Незараховано з можливістю повторного складання заліку	FX
0 - 34	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни протягом семестру становить 100. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається на основі середнього балу поточної успішності за чотирибальною шкалою з переведенням його у 100 – бальну шкалу за такою формулою:

$$ПК = \frac{100 \times CA3}{5},$$

де ПК – значення підсумкової залікової оцінки за 100 – бальною шкалою;
100 – максимально можливе значення оцінки за 100 – бальною шкалою;

5 – максимальне значення оцінки за національною 4 – бальною шкалою;

САЗ – середнє арифметичне значення оцінок за результатами поточного контролю.

Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

На оцінку *«Відмінно»* оцінюється відповідь на завдання, в якій навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію навчального матеріалу, зроблені аргументовані висновки. Студент показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

На оцінку *«Добре»* оцінюється відповідь на завдання, в якій відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент висвітлює питання повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення здобувача вищої освіти до фактів.

На оцінку *«Задовільно»* оцінюється відповідь на завдання, в якій відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робить висновки, однак дає неповні відповіді на запитання, припускається помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

На оцінку *«Незадовільно»* оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні фрагментарного відтворення навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У виконанні практичного завдання допущені помилки.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано» або «незараховано».

Присутність студента при виставленні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконані усі передбачені види робіт.

Результати оцінювання за 100 – бальною шкалою можуть бути змінені за

рахунок заохочувальних балів:

студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);

за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);

за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма

Максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни протягом семестру становить 100. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається як сума середнього балу поточного оцінювання (ПК) за 4 – бальною шкалою протягом семестру, перерахованого у 30 – бальну шкалу та балу за виконання тематичної самостійної роботи (ТСР) у міжсесійний період, оціненої за 70 – бальною шкалою. Перерахунок середнього балу поточного оцінювання за 4 – бальною шкалою у відповідний бал за 30 – бальною шкалою здійснюється за формулою:

$$ПК = \frac{30 \times САЗ}{5},$$

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях тощо.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Саламін О. С. Економіка і організація збутових кооперативів: методичні рекомендації для виконання практичних завдань. Львів, 2020. 28 с.

2. Саламін О. С. Економіка і організація збутових кооперативів: методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Львів, 2020. 32 с.

9. Рекомендована література

Основна

1. Бакай С.С., Пантелеймоненко А.О. Теоретичні основи та прикладні аспекти організації обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів. Полтава: РВВ ПДАА, 2003. 23 с.

2. Гелей С. Д., Пастушенко Р. Я. Теорія та історія кооперації: підручник. К.: Знання, 2006. 513 с.

3. Гелей С. Д., Пастушенко Р. Я. Теорія та історія кооперації: підручник. К.: Знання, 2006. 513 с.

4. Зіновчук В. В. Організаційні основи сільськогосподарського кооперативу: навч. посібн. К.: Логос, 2001. 380 с.
5. Зіновчук В. В., Молдаван Л. В., Моссаковський В. Б. Основи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації: навч. посібн. К.: Вища освіта, 2001. 464 с.
6. Кооперація в агробізнесі: підручн. / Горбонос Ф. В. та інші. Львів, 2011. 360 с.
7. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України № 819-IX від 15.08.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text> (дата звернення: 03.07.2020).
8. Томич І. Ф., Гриценко М.П. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив: початок шляху. Практичний посібник. Київ. 2013. 96 с.

Допоміжна

9. Бабенко С. Г. Розвиток кооперативної ідеї у наукових працях академіка І.І. Лукінова. *Економіка АПК*. 2007. №10. С. 80 - 82.
10. Досвід Канади та країн ЄС у сфері політики з підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Аналітичне дослідження. 2019. URL: <http://www.zerno.org.ua/download/file/53-dosvid-kanady-ta-krain-ies-u-sferi-polityky-z-pidtrymky-rozvytku-silskohospodarskykh-obsluhovuiuchykh-kooperatyviv> (дата звернення: 03.07.2020).
11. Дяченко О. В. Сутність соціально-економічних умов та їхній вплив на ефективність функціонування агроформувань. *Економіка АПК*. 2008. №1. С. 151-155.
12. Кареба М. І. Стан, проблеми та основні напрями активізації інвестиційної діяльності у сільському господарстві. *Економіка АПК*. 2008. №7. С. 75 - 79.
13. Клокар О.О. Сільськогосподарська кооперація в Україні: ретроспективний та перспективний аналіз ефективного розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 6. С. 16—23.
14. Концепція державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1437. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-%D1%80> (дата звернення: 03.07.2020).
15. Лендел М. А., Збарський В. К., Талавиря М. П., Газуда Л. М. Розвиток кооперативних відносин в аграрному секторі України: монографія. К.: Вид-во НУБіП України. 2016. 307 с.
16. Малік М.Й., Лузан Ю.Я. Проблемні питання розвитку кооперації та інтеграційних відносин в АПК. *Економіка АПК*. 2010. № 3. С. 3—9.
17. Молдаван Л. В. Державна підтримка розвитку кооперативних структур: теоретичні та практичні засади. *Кооперативні читання: 2019 рік : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Житомир, 7 червня 2019 р.)*. Житомир : ЖНАЕУ, 2019. С. 16 – 20.

18. Мосійчук Н.О. Сучасний стан розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні. Біоекономіка і аграрний бізнес. *Науковий вісник НУБіП України. (Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес)*. 2018. Вип. 284. С. 24 - 33.

19. Організація заготівельно-збутових послуг сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами: бухгалтерський облік, оподаткування та деякі правові аспекти: методичні рекомендації. / Метелиця В. М. та ін. К.: ТОВ «Поліграф плюс». 2018. 80 с.

20. Розвиток сільськогосподарських кооперативів як організаційно-економічної форми. / Костирко І. Г. та ін. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Т. 5. № 1. С. 152 – 159.

21. Саковська О. М. Економіко-правові основи розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 92 – 96.

22. Саковська О. М. Роль сільськогосподарських кооперативів у розвитку аграрного сектора економіки: порівняльний аспект. *Агросвіт*. 2019. № 21. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/21_2019/10.pdf (дата звернення: 03. 07. 2020).

23. Скидан О.В. Інституціоналізація розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні. *Ефективна економіка*. 2010. № 7 . URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2010_7_6 (дата звернення: 03. 07. 2020).

24. Трутенко Г.О. Стан розвитку обслуговуючої сільськогосподарської кооперації в Україні. *Економіка АПК*. 2020. № 7. С. 102 – 107.

25. Фінашина Г.В. Економічна оцінка досконалості механізму сільськогосподарської кооперації. *Вісник Харківського НАУ ім. В.В. До кучаєва. Серія "Економічні науки"*. 2011. № 5. С. 47—52.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.

3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

4. Офіційний веб-сайт Української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua>.

5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.